

تحقیقات نشان می‌دهد که خستگی راننده یکی از عوامل مؤثر در بیش از ۲۰ درصد تصادفات جاده‌ای و بیش از یک چهارم تصادفات کشنده و جدی است.

### هجوم ملخ‌ها از تباطی باسیل ندارد

شهروند [هم‌زمان با بارندگی‌های شدید و جاری شدن سیل در استان‌های جنوبی، ملخ‌های صحرایی به خوزستان، بوشهر، فارس و کرمان حمله کرده‌اند. هر چند شایعاتی درباره ارتباط ورود ملخ‌های صحرایی باسیل مطرح شده است اما معاون دفتر حفاظت و حمایت سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری می‌گوید ملخ‌های صحرایی هر ساله در بازه زمانی مشخصی به بعضی نقاط کشور حمله می‌کنند و این ماجرا هیچ ارتباطی به سیل ندارد. امیرمسعود جلالی در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به این که ملخ‌های مهاجر هر سال از سمت کشور عربستان به برخی استان‌های ماحمله می‌کنند، گفت: «هر چند ممکن است که طوبت خاک شرایط را برای تکثیر این ملخ‌ها فراهم کند اما ورود آنها به کشور هیچ ارتباطی با بارندگی و سیل‌های اخیر ندارد.» به گفته او، عمده خسارت این ملخ‌ها به مزارع و زمین‌های کشاورزی است و روش مبارزه با آنها سم‌پاشی است.

گزارش «شهروند» از ایران مال، بزرگترین «مال» خاورمیانه که قسمت‌هایی از آن مانند کتابخانه عجیب و غریبش افتتاح شده و محل سلفی گرفتن ایرانی‌هاست

# غول پیکر لاکچری پسند

بیگدلی، عضو کمیسیون اجتماعی درباره نتیجه طرح تحقیق و تفحص از ایران مال: آن ابهاماتی که در ذهن دوستان بود، رفع شد



نمایی از نتیجه طرح تحقیق و تفحص از ایران مال / عکس: سعید غلامحسینی / شهروند

شهروند اهبوط، لیبرالیسم ایرانی، گزیده فیه‌ما فیه، تفسیر المیزان و صدها کتاب دیگر، بی جنب و جوش در قفسه‌های نفیس کتابخانه‌ای مجلل آرام گرفته‌اند و هزاران چندگانه‌ی بازدیدکنندگان، قطورترین کتاب نزدیک‌ترین قفسه را دست می‌گیرند، به صفحه‌های خیره می‌شوند و پس از ثبت تصویر فرهنگی، جای خود را به فرد موبایل به دست می‌دهند؛ این جا کتابخانه جدی شاپور، قلب فرهنگی بزرگترین مال خاورمیانه است و شما هر گوشه‌ای که باشید، ناخوسته در قاب تصویر چندین موبایل قرار گرفته‌اید.

بازار بزرگ ایران به مساحت ۲۷ هکتار که حالا با نام ایران مال شناخته می‌شود، در فاصله بین تهران و کرج و در منطقه ۲۲ تهران قرار گرفته و قرار است غرب تهران را به رقیب گردشگری و تجاری همسایه‌های شیخ‌نشین ایران تبدیل کند. کتابخانه‌ای با معماری کلاسیک اروپایی و تزیینات معماری ایرانی، باغ ماهان که قرار است نمادی از شهر کرمان باشد، باغ دیدار، حدود ۲۰۰ رستوران، بزرگترین هایپرمارکت ایران، شربت‌خانه مسجدنبی، تالار آینه بازار چارسوق، پیست یخ، ایوان بلور، زمین تنیس، آیشمار گلستان، دو هتل پنج‌ستاره و ۲۰ هزار پارکینگ در مجموعه‌ای بازبرینای یک میلیون و ۷۰۰ هزار متر مربع، بخش‌های این پروژه بزرگ تجاری‌اند که فاز اول آن در دیهشت پارسل افتتاح شد و این روزها هم میزبان بخشی از مردم ایران است. این اما تمام ماجرای یکی از پنج مال بزرگ دنیا نیست و تخلفات موجود در ساخت این پروژه هم پرونده‌ای مفصل دارد که همچنان در انتظار رأی کمیسیون ماده ۱۰۰ است.

### این روزهای ایران مال

در فاصله بین تهران و کرج و پس از عبور از ساختمان‌های بلندی که به‌یاد پایتخت را بسته‌اند، ۵۲ ورودی به‌صورت زیرگذر، پل، رمپ و تونل راه رسیدن به ایران مال را فراهم می‌کنند. در کنار هر ورودی و دوراهی فردی ایستاده تا بازدیدکنندگان گول گردشگری و تجاری ایران را رانندگی کند. بازدید از چنین مجموعه بزرگی اما چندین روز زمان می‌خواهد و دیدن تمام بخش‌های آن نیاز به پیمانکاری به اندازه میدان منیر به تاترچینش دارد. هر چه بعد از ورود به زیرزمین و پارکینگ ایستادن‌های سیمانی است. ده‌ها آسانسور اما این پارکینگ‌ها را به مجموعه گردشگری وصل می‌کنند و در هر آسانسور هم راهنمایی کتوشلوری نشسته و دکمه مقصد را انتخاب می‌کند. «علی» یکی از این راهنمایان است که می‌گوید هر روز از ۵ بعد از ظهر تا ۳ شب کارش نشستن روی همین صندلی و در همین آسانسور است و او که با مدرک دیپلم استخدام شده و با یک شرکت پیمانکاری قرارداد بسته که می‌گوید در وضع امروز، همین کار هم غنیمت است. رسیدن آسانسور یعنی ورود به دنیایی از مدرن‌ترین امکانات در یک سمت و در سوی دیگر هم محیطی کارگاهی که قرار است فاز دوم ایران مال را تشکیل دهد. باغ ماهان هنوز تکمیل نشده و در سمت دیگر آن، باغ دیدار شلوغ است. صدای پمپ‌های آب با موسیقی کافه این باغ در هم تنیده شده و دوربین موبایل‌ها هم روشن است. افراد حراست با لباس‌های سورمه‌ای همه جا حضور دارند و مدام بازدیدکنندگان را به تماشای بخش‌های مختلف راهنمایی می‌کنند. طی کردن یک راهرو و عرض با فروشگاه‌هایی از برندهای معتبر، به باغ کتاب منتهی می‌شود. ساختمان مجلل سه طبقه‌ای به مساحت ۳ هزار و ۳۰۰ متر مربع که قرار است «باترکبی» از معماری گوتیک اروپایی و تزیینات معماری ایرانی، تداعی گرفتار متنوع فرهنگ و دانش جهانی باشد».

این کتابخانه یکی از ساخته‌شده‌ترین بخش‌های فاز یک این پروژه است که در ماه‌های گذشته از طریق عکس‌های شخصی افراد بازدیدکننده و انتشار این تصاویر در شبکه‌های اجتماعی به شهرت رسیده است. امروز هم این کتابخانه شلوغ‌تر از دیگر بخش‌های در حال فعالیت ایران مال است و بازار سلفی‌هاست. می‌خواهیم دو مکرراتیک‌ترین کتابخانه ایران را ایجاد کنیم در تابلو معرفی کتابخانه جدی شاپور که در طبقه اول این ساختمان قرار گرفته به سه زبان فارسی، عربی و انگلیسی از قرار گرفتن ۷۰ هزار جلد کتاب در این مجموعه سخن به میان آمده است، اما نزدیک به یکسال پس از آغاز فعالیت فاز اول ایران مال از چنین مجموعه‌ای از کتاب‌های مختلف خبری نیست. در برخی قفسه‌های جدیدی شیبی به قفسه‌ها به چشم می‌خورد و در دیگر بخش‌ها هم کتاب‌ها بدون نظم مشخص کارکنان چمی می‌گویند؟

### کتابخانه ایران مال ساختمان مجلل سه طبقه‌ای به مساحت ۳ هزار و ۳۰۰ متر مربع که قرار است «باترکبی» از معماری گوتیک اروپایی و تزیینات معماری ایرانی، تداعی گرفتار متنوع فرهنگ و دانش جهانی باشد

به حال خود رها شده‌اند. هر کس دستش به هر کتابی می‌رسد، برمی‌دارد و معمولاً هم پس از ثبت یک عکس، کتاب را در نزدیک‌ترین قفسه رها می‌کند. «مریم» یکی از معدود کتابدارهای حاضر در این مجموعه است که می‌گوید این کتابخانه صبح‌ها کتابدارهای بیشتری دارد. او فارغ‌التحصیل همین رشته از دانشگاه شهید بهشتی است و آن‌طور که خودش می‌گوید پیش از این در کتابخانه این دانشگاه و چندین کتابخانه معتبر دیگر تهران کار کرده اما ایران مال را امتحان از بقیه می‌داند: «دیدم که خیلی درباره این جابده نوشته‌اند ولی بی‌انصافی است. کتاب‌های ماهنوز دسته‌بندی موضوعی نشده ولی الان داریم همین کار را می‌کنیم.» او چند هفته پیش از تعطیلات نوروز به این مجموعه پیوسته و هنوز در دوران آزمایشی است: «هنوز که حقوق نگرفته‌ام، ولی خودم این کار را دوست دارم. کتابخانه ملی و خیلی از کتابخانه‌های بزرگ تهران، سیستم‌بندی دارند اما این جملو کراتیک‌ترین کتابخانه‌ها را می‌شود طوری که هر کسی خودش برگرد و کتابی را که خواست بردارد بخواند».

### وی‌ای‌پی فیلم بیبینید

پردیس سینمایی ایران مگامال سه سالن وی‌ای‌پی با ظرفیت ۱۷ نفر دارد که حتی

کرایه‌کننده می‌تواند فیلم را هم پیشنهاد دهد. علاوه بر این، در هر کدام از ۱۲ سالن این پردیس سینمایی بردیف‌هایی به‌عنوان وی‌ای‌پی شناخته می‌شود که با قابلیت فروش عمومی ندارد. این برای نخستین‌بار در تهران دیده می‌شود. تمام صندلی‌های این سینماها هم قابلیت تنظیم‌پذیر و دردنمایش با کیفیت پخش فیلم‌ها در این سینماها هم آن‌طور که سازندگان می‌گویند با آخرین فناوری روز دنیا ساخته شده است. چند متر آن طرف‌تر از این سالن‌ها هم کافه سینما با مساحت ۸۵۰ متر مربع است که به نظر می‌آید قرار است به محلی برای نقد و بررسی فیلم‌ها تبدیل شود. در کنار کتابخانه و هایپرمارکت، این پردیس سینمایی یکی از عوامل جذب بازدیدکننده در این روزهای ایران مال است.

### کارکنان چمی می‌گویند؟

هر گوشه‌ای از ایران مال نیروهای کار با لباس‌های مشخص حضور دارند؛ افرادی که با نیروی شرکت‌های کارفرما هستند یا این که طرف‌داران یکی از تیم‌های فوتبال هستند. در ورودی باغ ماهان که فقط آخر هفته باز است، یکی از این افراد ایستاده که مانع از ورود بازدیدکنندگان شود. او یکسال پیش به‌دفعه‌ای از شرکت‌های ایران مال در میرداماد رفته و پس از برگردن فرم استخدام و انجام آزمایش‌های مختلف جذب این مجموعه شده است. او که با مدرک دیپلم به استخدام این شرکت در آمده درباره شرایط کاری این روزهایش می‌گوید: «۱۲-۲۴ ساعت؛ ۱۲ ساعت کار و ۱۲ ساعت هم استراحت. مثلاً امروز ۷ صبح آمدیم و ۷ عصر هم کار تمام می‌شود و فردا دوباره باید ۷ شب برگردیم سر کار.» آن‌طور که محمد می‌گوید، او پارسل ماهانه نزدیک به ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان حقوق می‌گرفته و امیدوار است که اسسال حقوقش به ۲ میلیون برسد. «مناسب‌ترین کار برای من کار با پیمانکاران بودم. حداقل این که موقع حقوق می‌گیریم، کار سخت‌است اما بهتر از بیکاری است. الان همین‌استخدامی جدید را ثبت‌نام کردم که ان‌شاءالله شرایط بهتر شود.» و البته می‌گوید که چندان نمی‌شود به این استخدامی هم امیدوار بود: «ان‌توی همین استخدامی زده‌اند هزار نفر برای حراست می‌خواهند اما در واقع ۲۰۰ نفر می‌گیرند. چرا؟ چون الان ۷۰۰ نیروی حراست دارند.» ایران مال اما به همین جذابیت‌ها خلاصه نمی‌شود چرا که بعضی نمایندگان مجلس، شهردار منطقه ۲۲ و شورای شهر تهران در یک سال گذشته بارها از تخلفات گسترده در ساخت این پروژه سخن گفتند که در بخش دوم گزارش به آنها پرداخته می‌شود.

### ادعای مجلس: تخفیف غیر عادی در واگذاری زمین و پرونده ساخت

ماجرای بلند پروازی صاحبان مجتمعی که در با نگاه اطلاع‌رسانی خود آن را با «مال آمریکا» مقایسه می‌کنند، به همین صندلی‌های راحت سینما، معماری ایرانی-اروپایی، باغ‌های طبیعی و نیروهای شش‌پوش خدماتی خلاصه نمی‌شود. صاحبان ایران مال دست کم دو سال دنبال جایابی این مجتمع بودند و حتی می‌خواستند چنین ایده‌ای را در قلب تاریخی پایتخت یعنی بازار تهران عملی کنند که به در بسته خوردند. در مرحله بعد آنها منطقه ۲۲ تهران و مکانی در نزدیک محله کودکی یکی از صاحبان یعنی علی انصاری را نشانه گرفتند و این روزها اسنادی از تخلف این مجموعه از همان گام اول یعنی خرید زمین منتشر می‌شود. این موضوع را نمایندگان مجلس و اعضای کمیته تحقیق و تفحص از ایران مال می‌گویند هر چند که تا کنون گزارش نهایی خود را منتشر نکردند. پیش از این و در ۱۸ مرداد پارسل «احمد بیگدلی» عضو کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی به خبرگزاری خانه ملت گفته بود که «بر اساس تحقیق و تفحص صورت گرفته از پروژه ایران مال تخلفات شهرداری و همچنین «علی نوذر پور» محرز است و این تخلف به واسطه نحوه قیمت‌گذاری، نحوه و نوع واگذاری زمین و مدت زمان تسویه با شهرداری منطقه ۲۲ است.» او در توضیح این تخلفات هم گفته بود: «قیمت زمین‌های واگذار شده به کارفرمای پروژه ایران مال بسیار پایین‌تر از قیمت واقعی محاسبه شده و هزینه‌های صدور جواز ساخت و عوارض شهرداری نیز در مورد این پروژه لوکس تجاری عظیم‌تر از تهران بسیار کمتر از قیمت روز بوده است.»

نزدیک به یک سال پس از آغاز این طرح تحقیق و تفحص در مجلس شورای اسلامی هنوز گزارش نهایی منتشر نشده اما اعضای معتقدند که تخلفات شهرداری در واگذاری زمین و مجوز ساخت آشکار است. بیگدلی حالا در پاسخ به این پرسش «شهروند» که «آیا این تحقیق و تفحص به نتیجه رسیده و گزارش آن منتشر شده یا نه؟» می‌گوید: «نه خیر.» این پاسخ عضو کمیته تحقیق و تفحص از ایران مال در حالی است که نزدیک به یک سال از آغاز تحقیق می‌گذرد و روند معمول این است که در زمانی کمتر تحقیق و تفحص به سر انجام برسد. او در پاسخ به این پرسش که چرا تاکنون چنین تحقیق و تفحصی به نتیجه نرسیده هم می‌گوید: «والله فکر کنم یک سری بررسی‌ها انجام شده و آن ابهاماتی که در ذهن دوستان بود، رفع شد.»

معمول این است که در زمانی کمتر تحقیق و تفحص به سر انجام برسد. او در پاسخ به این پرسش که چرا تاکنون چنین تحقیق و تفحصی به نتیجه نرسیده هم می‌گوید: «والله فکر کنم یک سری بررسی‌ها انجام شده و آن ابهاماتی که در ذهن دوستان بود، رفع شد.»

۲۱۰ هزار متر مربع تخلف در ساخت کمیته تحقیق و تفحص مجلس از تخفیف‌های غیر عادی شهرداری به ایران مال می‌گویند اما در سمت دیگر هم شهرداری منطقه ۲۲ و کمیسیون شهرسازی و معماری شورای شهر می‌گویند که ایران مال در مراحل ساخت تخلفات آشکار داشته است. «محمد سالاری» رئیس

نتیجه رأی کمیسیون ماده ۱۰۰ درباره ایران مال می‌تواند تخریب تخلفات، اصلاح برخی بخش‌ها یا جریمه مالی باشد که تاکنون رأی این کمیسیون درباره ایران مال نامشخص است

کمیسیون شهرسازی و معماری شورای اسلامی شهر، «علی اعطاء» سخنگوی شورای شهر و همچنین «علی نوذر پور» شهردار منطقه ۲۲ تاکنون چندین بار اطلاعاتی درباره تخلفات پروژه ایران مال منتشر کردند. خلاصه گفته‌های آنها این است که ایران مال در این ۷ سال هشت بار پروانه ساخت را تغییر داده و در نهایت هم به آخرین پروانه ساخت وفادار نبوده و تغییراتی غیرقانونی در روند ساخت ایجاد کرده است. خرداد پارسل شهر دار منطقه ۲۲ در این باره گفته بود: «در قسمت‌هایی از این پروژه به جای این که پارکینگ احداث شود، ساخت‌وساز تجاری انجام شده در حالی که کارفرما می‌توانست نسبت به اصلاح نقشه و دریافت پروانه تکمیلی اقدام کند و تغییرات مورد نظر را قانونی انجام دهد؛ اما چنین نکرد. مغایرت ساخت با پروانه صادر شده، تخلف آشکار ایران مال است.» او در توضیح این تخلفات هم گفته بود: «به عنوان مثال، پروانه ساختمانی ایران مال یک میلیون و ۶۵۰ هزار متر مربع بوده در حالی که برای یک میلیون و سیصد هزار متر مربع ساخت‌وساز

انجام شده است و با وجود تراکم پهنه ۵۰۰ درصدی، ۲۰۵ درصد پروانه اخذ شده است و ۱۹۵ درصد تخلف تراکم وجود دارد. ایران مال حدود بیست و هفت هزار متر مربع به معبر چهار باغ که در تملک آن نیست، تعرض داشته و از آن به عنوان تخلیه نخاله ساختمانی و کارگاه استفاده می‌کند که باید آن را تخلیه کند. همچنین حدود سه هزار و نهصد پارکینگ کسری دارد که باید آن را تأمین کند.» نوذر پور درباره نتیجه رسیدگی به این تخلفات و شرایط کنونی ایران مال هم به «شهروند» می‌گوید: «به همه تخلفات رسیدگی می‌شود؛ حتماً کمیسیون ماده ۱۰۰ تمام این تخلفات را بررسی می‌کند. قبل از این همه تخلفات را اعلام کرده ایم و موضوع تازه‌ای نیست. باید منتظر رأی کمیسیون ماده ۱۰۰ باشیم. توضیح بیشتر تنها فضا را ناآرام می‌کند.»

علاوه بر این پیش از این هم سالاری، رئیس کمیسیون شهرسازی و معماری شورای شهر تهران از چنین تخلفاتی سخن گفته و مجموع تخلفات را حدود ۲۱۰ هزار متر مربع دانسته بود. سالاری یک سال پس از خبری شدن تخلفات ایران مال درباره نتیجه رسیدگی‌ها هم به «شهروند» می‌گوید: «من توضیح جدیدی در این باره ندارم و می‌دانیم که پرونده به کمیسیون ماده ۱۰۰ رفته و آن جا باید درباره این تخلفات نظر دهند و تصمیم بگیرند.» گسترده بودن همین تخلفات باعث شد تا بررسی تخلفات این پرونده به کمیسیون ماده ۱۰۰ سپرده شود. خرداد پارسل «علی اعطاء» سخنگوی شورای شهر در این باره در صفحه توئیتر خود نوشته بود: «پرونده تخلفات پروژه ایران مال از سوی شهرداری به کمیسیون ماده ۱۰۰ ارسال شده است؛ به‌زودی در کمیسیون به تخلفات احتمالی آن رسیدگی و رأی صادر می‌شود.»

### در چنگال کمیسیون ماده ۱۰۰؛ نتیجه چه خواهد بود؟

نزدیک به ۱۰ ماه است که شهرداری تهران پرونده تخلفات ایران مال را به کمیسیون ماده ۱۰۰ فرستاده؛ هر چند که تاکنون این کمیسیون رأی صادر نکرده است اما این کمیسیون ماده ۱۰۰ چیست و رأی آن به چه صورت خواهد بود؟ این کمیسیون بر اساس ماده ۱۰۰ قانون شهرداری تشکیل شده و به کمیسیون ماده ۱۰۰ معروف است. کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون شهرداری مرجعی برای رسیدگی به تخلفات ساختمانی از لحاظ ضوابط شهرسازی و ایمنی است و وقتی تخلفات گسترده باشد این پرونده به این کمیسیون ارسال می‌شود. این کمیسیون سه عضو اصلی دارد: نماینده دادگستری، نماینده شورای شهر و نماینده فرمانداری؛ البته شهرداری هم یک نماینده در این کمیسیون دارد که حق رأی ندارد اما می‌تواند پرونده را به اعضا توضیح دهد. نتیجه رأی کمیسیون ماده ۱۰۰ می‌تواند تخریب تخلفات، اصلاح برخی بخش‌ها یا جریمه مالی باشد که تاکنون رأی این کمیسیون درباره ایران مال نامشخص است. «با همه این توضیفات و وضع نامشخص تخلفات، فاز اول ایران مال این روزها تبدیل به مکانی برای سرگرمی چندین ساعته شهروندان تهرانی و حتی مردمی از سراسر ایران شده است؛ افرادی که این پروژه بزرگ را افتتاحی برای ایران می‌دانند و می‌گویند که ساخت چنین پروژه‌هایی می‌تواند حتی زمینه ورود گردشگر به تهران را فراهم کند.